

LLUCMAJOR

Novembre 81

de pinte en ample

Número 3

L'AGRICULTURA LLUCMAJORERA UN PROBLEMA A RESOLDRE

**“EL GARROVER:
UN ARBRE AMB
UN BON FUTUR”**

**“CONVE MES
ARRABASSAR
ELS
AMETLERS
VELLS”**

esports

**L'ESPANYA: PRI
MERA DERROTA**

**C.F. LLUCMAJOR:
“El Bot fa aigües”**

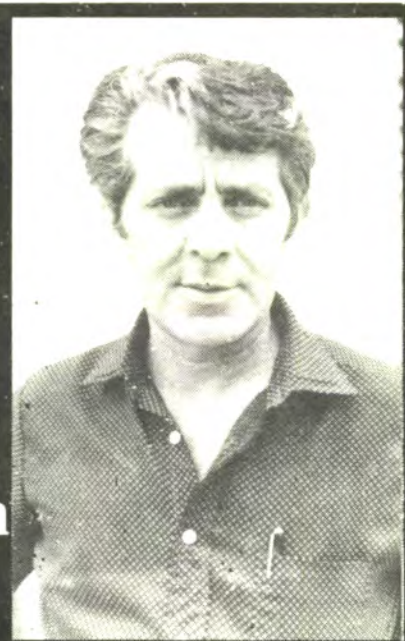
**ELS JOVES
TAMBE COMPTEN**

TENIS, CICLISME

*Tomàs Garcias,
Secretari General
d'UGT - Mallorca*

**“Els
socialistes
governarem
l'any 83”**

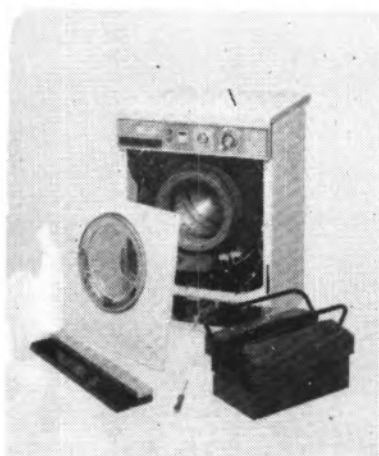

Casa Pablo Salvá

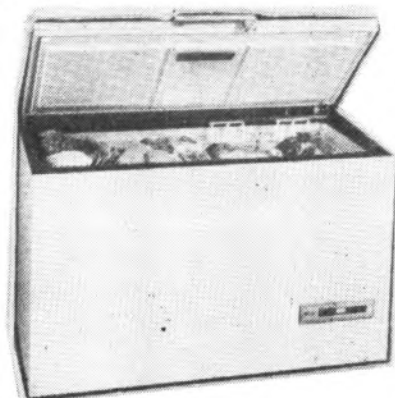
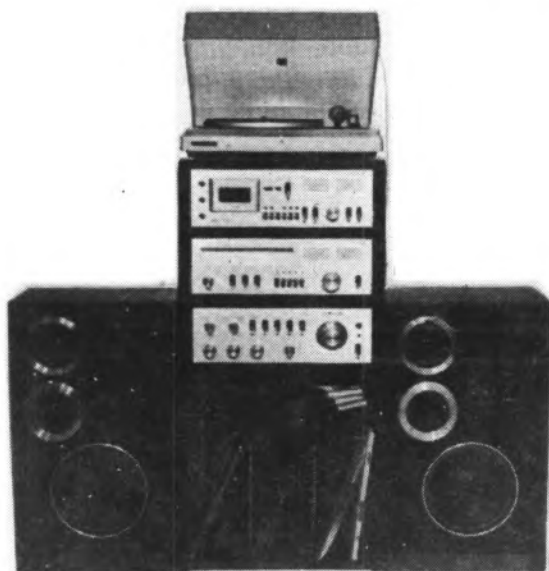
ESTABLECIMIENTO

- * ELECTRODOMESTICOS
- * RADIO - TELEVISION
- * SONIDO HI-FI - VIDEO
- * MAQUINAS ESCRIBIR Y CALCULADORAS
- * EQUIPAMIENTO INTEGRAL DE COCINAS
- * LISTAS DE BODA - LAMPARAS Y APLIQUES

ACE
S.C.L.

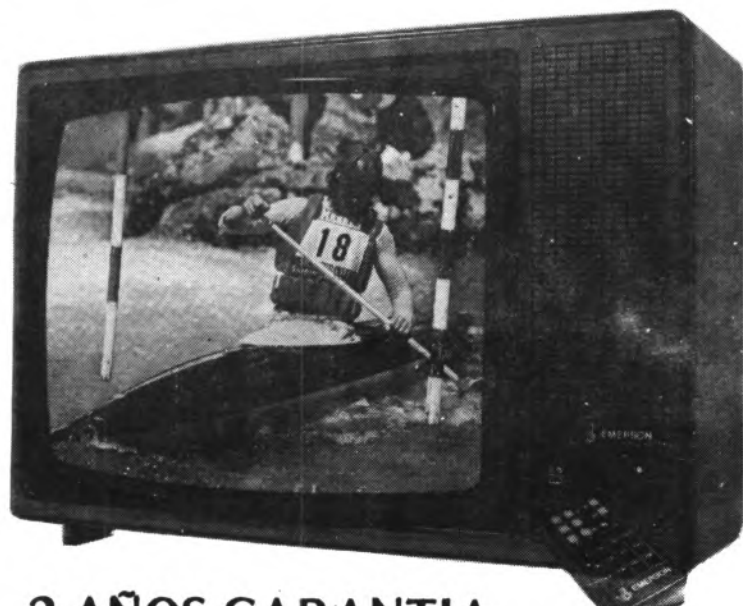
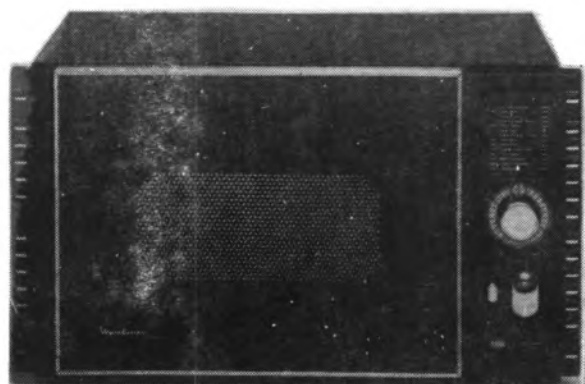
LAS MEJORES MARCAS

TALLER
SERVICIO
TECNICO

C/. Weyler, 1
Tel. 66 02 55

Almacen: Gran Vía Asima, 34 Polígono Son Castelló (LA VICTORIA)

¡GRANDES OFERTAS!

TIENDA: C/. Obispo Taxaquet, 24
LLUCMAJOR Tel. 66 01 04

2 AÑOS GARANTIA

LLUCMAJOR

de pinte en ample

(Revista mensual)

Depòsit Legal PM. 350-1.981

EDITA:

Obra Cultural Balear de Lluçmajor.

INFORMACIO I PUBLICITAT:

Carrer Esperança, 2 (Lluçmajor).

DIRIGEIXEN:

Catalina Font i Maties Garcías.

COL.LABORADORS:

Ignasi Barceló

Miquel Barceló

Francisca Capellà

Miquel Cardell

Joan Clar

Sebastià Coll

Antoni Garau

Coloma Julià

Jaume Manresa

Guillem Oliver

Margalida Palou

Joan Quintana

Tomeu Sbert

Catalina Serra

Joan Socias Socias

Arnau Tomàs

Francesc Verdera

FOTOGRAFIES:

M. Clar

Fermin

C. Julià

M. Mut

A. Oliver

sumari

*Editorial.

*Informació Local.

*S'Arenal.

*Més allà del revolt.

*Tomàs Garcías, Secretari

General d'UGT Mallorca.

*Molins de Lluçmajor (II)

*Xerrades de Cafè.

*L'agricultura llucmajorera,

un problema a resoldre.

*Sa Penya d'es Falcó.

*Gent de la Vila: "Han tornat

les teresetes de n'Antoni

Faidella".

*Ecologia.

*Hort i Jardí.

*Esports.

*Entre nosaltres.

*Passatemps.

Aprendre mallorquí: una necessitat

No hi ha cap dubte que si volem mantenir viva la nostra cultura i la nostra personalitat col·lectiva hem de conservar la llengua. Hem d'aturar el procés de degradació (castellanització i ignorància) i marginació (falta d'oficialitat i ús restringit a segons quins nivells) al qual des de fa anys i més anys se la sotmet. Encara hi som a temps. Hem de reivindicar el lloc que li correspon dins la nostra societat: el de llengua prioritària i vàlida per a tots els usos.

Aconseguir aquest dret suposa mudar certes condicions actuals. Una d'elles és acabar amb les dificultats dels mallorquins a l'hora d'escriure la pròpia llengua.

En quant a l'escola ja hi ha un inici de solució: l'anomenat "Decret de bilingüisme" estableix l'ensenyament del català

i els nins comencen a aprendre'l. La passa és important, però insuficient. Per això tothom qui pugui l'ha d'aprendre a llegir i a escriure, i l'ha d'usar.

Arreu arreu ja comença a haver-hi oportunitats per a fer-ho: cursos d'estiu, cursos de reciclatge per a mestres, classes per Ràdio Popular, a l'Estudi General Lul·lià... Però també a la vila: des de fa anys l'Obra Cultural Balear organitza un curs de llengua catalana (el nom científic del nostre idioma), dirigit a grans i petits, principiants o no, perquè ningú no es vegi privat de l'ocasió d'aprendre la llengua de Mallorca.

Volem ésser optimistes i creim que el mallorquí cobrarà de cada dia més importància i s'incrementarà el seu ús. I aquest fet no ha d'agafar ningú desprengut.

Es carrer de sa fira, exclos de la fira

Certs negociants del carrer de sa fira, se queixaven dilluns a vespre que no comprenien per què s'havia posat una valla davant el carrer, a la part de la plaça, si ja n'hi havia una a la part del carrer del Covent i a altres car-

ers (constitució, font, vall) que impedièn el pas de vehicles a aquella zona.

La valla dificultava el pas dels peatons, possibles clients, a una zona on en 50 metres hi ha 10 botigues.

Colobófila

El passat dia 14 d'octubre hi va haver elecció de nou president de la "Sociedad Colombófila Lluçmayorense". Per a aquest càrrec va ser elegit Sr. Joan Janer Andreu.

La Junta Directiva va quedar constituïda pels següents membres.

JUNTA DIRECTIVA

President: Juan Janer Andreu.

Vice-Presidente: Lorenzo Tomás Pons.

Secretario: Lorenzo Tomás Sastre.

Tesorero: Juan Jaume Sastre.

Vocales: Alejo Comas Amengual, José Vidal Monroig, Sebastián Balleser Servera, Bernardo Vadedell Rosseió, Salvador Paniza Maimó.

COMISION DE CONCURSOS

Presidente: Antonio Oliver Garau.

Secretario: Lorenzo Tomás Sastre.

Tesorero: Juan Jaume Sastre.

Vocales: Juan Ant. Agulló García, Damián Oliver Salvá, Miguel Mulet Cirerol

Més animació que mai a la Mostra Canina de sa darrera fira

I ara anam a xerrar de cans. Pareix que aquests estan de bones perquè se'ls comença a voler donar una forta empenya i a augmentar el nombre de competicions.

Vos contarem d'una manera breu tots els actes que s'han organitzat aquestes darreres FIRES.

Dia 11 d'octubre a les 8'30 del matí va tenir lloc a la finca de Son García la 8ena. edició de la Prova de Camp per CANS DE MOSTRA.

Hi varen prendre part dotze exemplars, comptant les varietats de continentals i d'anglesos.

P'els continentals van guanyar N" "Ati" propietat d'en Nicolau Sastre, i p'els anglesos, n" "Ors", propietat d'en Guillem Amengual.

Aquests dos cans puntuaren pel premi especial anomenat "ca d'or".

Dijous, dia 15, va te-

nir lloc el concurs local de caça de cans eivissencs. El primer lloc va ser per la "jauria" d'en Joan Garau, cans que agafaren 26 conills a "S'Aguila".

La competició va començar a les 15'30 h. i sa calorada va ser el principal factor advers d'aquests animals.

I, per acabar, el dia de Sa Darrera Fira, dia 18, va tenir lloc la famosa desfilada canina que va ser una novetat important, ja que a més de sa funció tradicional, l'exposició de "ca de bestiar" podia aspirar al C.A.C. nacional, premi de gran importància.

En aquesta desfilada hi participaren 67 exemplars que concursaren per eivissencs, cans de mostra i cans de bestiar, és a dir, en aquestes 3 varietats, el premi més important dels quals era el "ca de plata".

T. Garau.

Doblers per a l'Ajuntament

Dins el pla d'Ajuda a Obres i Serveis que atorga el Consell Insular de Mallorca, l'Ajuntament de Lluçmajor ha rebut enguany una subvenció de 4.700.000 pts. que se destinarà a les obres d'il·luminació de la Ronda de Ponent —ara en construcció per desviar el tràfic de la

carretera Palma-Santanyí— i a les reparacions de les obres de la conducció d'aigua. L'import de la subvenció equival a un 50 per cent del total de les obres. Un milió de pts. correspon a ajuda estatal i els 3.700.000 pts. restants al Consell.

El Depositari Municipal passa al Consell

El Sr. Jaume Mulet Sancho, depositari de l'Ajuntament, ha estat reclamat pel Consell Insular de Mallorca perquè passi a prestar els seus serveis a l'organisme preautonòmic. En conseqüència el Sr Mulet deixarà d'esser funcionari municipal, però durant dos matins a la setmana assessorarà l'Ajuntament i el nou encarregat de la caixa de cabdals, el Sr. Guillem Manresa. Per aquests serveis el sou de l'ex-depositari quedarà en 30.000 pts. mensuals.

Dinar de Germanor

El dissabte dia 24 d'octubre va tenir lloc a Cala Pi un dinar de l'Associació Patronal de Picapedrers de Lluçmajor. El motiu és fomentar i mantenir el companyerisme entre tots els membres del gremi.

En Miquel Munar va pronunciar unes paraules als assistents als quals els va manifestar, que segons la seva opinió, el futur de la construcció està a la vivenda social, advertint al constructor del perill que pot suposar posar-se en mans del promotor i per tant la conveniència ha d'evitar-se en aquest aspecte.

“Pipe - Lines”: un greu perill per a s'Arenal

En el número passat deixarem ben clar que la temporada turística d'aquest darrer estiu ha estat bona. Es a dir, la indústria turística funciona malgrat la crisi. Possiblement la crisi sigui més bé una fulminant estabilització. Això significaria un sospir per a molts, donat que pràcticament tots, directament o indirectament, tenim qualche cosa que veure amb el turisme. Per tant, cal cuidar la indústria hotelera, tan lligada a Lluçmajor per l'aspecte econòmic i social.

UN PERILL

Idò bé, ara sorgeix un altre perill a S'Arenal. Ens referim a la possible instal·lació d'una plataforma petrolífera enmig de la mar. Es l'anomenat “pipe-line” per a descarregar combustible a grans dosis devers Ca'n Pastilla.

Així les coses, no hem de dubtar que en cas de sorgir una “marea negra” tots els turistes li envalarien cap a una altra banda, i la florent indústria hotelera, que tant i tant ha costat muntar segons les exigències modernes, podria anar-se'n a fons. Ens quedariem amb els hotels, però buits de turistes.

La construcció d'una plataforma a la mar per a

la descàrrega de petroliers podria contaminar les aigües. S'acostaria la contaminació a terra amb les brises. Igualment sofriríem un gran deteriorament ecològic i un risc per a la fauna i flora marines. El paisatge podria veure's afectat i, també, crear interferències per als esports nàutics i la navegació.

NO RESOLDRIA EL PROBLEMA

Es ben clar que si s'instal·la la plataforma la degradació resultarà ostensible per a la nostra zona. Però, com ens deien veus autoritzades, el problema no quedaria resolt, ja que en entrar al Mercat Comú o en finalitzar el monopoli de petrolis concedit a Campsa, farien falta tanques plantes petroleres com companyies actuassin a

Mallorca. No oblidem que Palma està mancada de moll per a petroliers.

L'AJUNTAMENT I LES ENTITATS CIUTADANES S'HI OPOSEN

De totes formes és bo recordar que l'Ajuntament se manifestà contrari a

aquesta obra. També totes les entitats s'arenaleres s'hi han oposat, i les firmes recollides en contra han estat moltíssimes.

No endebades, tot-hom s'ha de declarar en contra d'una obra perillosa que, si bé es fa per resoldre un problema, en crea un altre de pitjor.

T. Sbert.

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEJOS

Informació: 66 03 17

JOAN RAMON CLAR

EXPOSICIO VENDA I SERVEI DE

TALBOT

SERVICIO OFICIAL

TALLERS MARINA

C/. Marina, 104 - Teléf. 660521

LLUCMAJOR

Més allà del revolt

El Cementeri Municipal

Dia primer de novembre, com cada any, la major part del llucmajorers visitaran el cementeri, lloc oblidat durant tot l'any i que de cop es converteix en la zona més confluïda de la vila.

Una festa tan arrelada en la tradició de tot el poble que ret homenatge als seus avantpassats ha esdevinguda actualment (per a molta gent) un motiu per fer-se notar, com podria esser un concurs floral o una mostra de models.

Fent una volta pel recinte sentirem: ¡Quina corona més "guapa"! Pobret en aquest no n'hi han duita cap, On queda la religió?.

Deixant de banda aquest tema, sobre el que podríem dir moltes més coses, parlarem ara de les obres que s'hi han duit a terme. La informació ens l'ha donada en Climent Moragues, encarregat de la part administrativa del cementeri.

A causa de la demanda de tombes, fa sis o set anys l'Ajuntament es va plantejar el projecte d'ampliació. Les obres varen esser encomanades a n'Antoni Oliver. En principi s'havien de fer 4 quadres, que constaven de 394 tombes, les quals molt aviat es van vendre, i degut a les nombroses peticions se'n construïren més: unes 20, i 700 nínxols.

Les primeres tombes (quadres 13, 14 i 15) foren venudes per 98.00 pts., i no estaven acabades. Es clot era de 9 m2. Les darreres s'han venut acabades, per 25.000 pts. cada nínxol (n'hi havia de sis i de nou), aquestes eren propietat de l'Ajuntament que les va vendre davant la nombrosa demanda.

Actualment encara no s'ha donat abast i hi ha una llista amb la petició de 56 tombes i 200 nínxols.

L'èxit ha estat rotund.

Les obres dutes a terme han quedat molt bé, però seria convenient fer un sòl i així en ploure no hi hauria fang, però es necessiten doblers i hauria d'esser una iniciativa dels propietaris de les tombes, cosa que costaria poc.

Un altre aspecte que podem resaltar és que el 3 de novembre de 1.978 en el Bolletí Oficial de L'Estat, l'article 49 deia que no cal fer divisió entre un cementeri catòlic i un de civil (no catòlic), per això l'Ajuntament va acordar obrir un pas, i així quedar rompuda la comunicació d'ambdues parts.

L'Ajuntament té un home que és l'encarregat de cuidar el cementeri i d'altres funcions relacionades amb ell.

Acabarem dient que hi ha moltes classes de tombes des d'un simple clot a construccions monumentals, aqueixa selecció, no es fa pel valor humà de la persona sinó pel prestigi social, el que

deim "voler esser". Un regidor volia retre homenatge a la poetessa Maria Antònia Salvà fent una distinció a la seva tomba, la qual cosa no va esser

acceptada per la família, respectant el seu desig: és un exemple de modèstia que molta gent hauria de seguir.

F.M.

PER GENTILEZA D'ES FORN CA'N PACO, VOS
OFERIM ALGUNES RECEPTES DELS SEUS
PRODUCTES

BUNYOLS

300 Gr. PATATA
2 OUS
200 Gr. FARINA DE FORÇA
30 Gr. LLEVADURA
UN POC DE XIFON
UN POC CARBONAT
50 Gr. DE SUCRE

C/. Major, 79 Tel. 66 09 45 LLUCMAJOR
OBERT TOTS ELS DILLUNS

Tomàs Garcias, nou Secretari General d'UGT - Mallorca

“Els socialistes governarem l'any 83”

Tomàs Garcias Oliver, 42 anys, casat i pare de dos fills, natural de Campos de professió taxista són les dades personals d'un dels principals protagonistes de la vida política local. L'entrevistam perquè el seu nom acaba de ser notícia per un doble caire: com a representant de la Federació Socialista Balear en el XXIX Congrés del PSOE, i com a nou Secretari General de la Unió Insular de Mallorca de l'UGT. Encetam així una tanda d'entrevistes perquè els nostres polítics exposin les seves idees i les seves activitats. Aquestes han estat les respostes d'en Tomàs.

-¿Quan i com va tenir els primers contactes polítics?

-Va ser l'any 71, a través de grups sindicals. L'any 1.977, demanant l'alta normal i corrent, vaig ingressar en el PSOE perquè és el partit que més s'identifica amb les meves idees progressistes i d'esquerres.

-¿Què n'espera, de la política?

-En general, posar el meu gra d'arena per aconseguir una societat així com jo la conceb, i en quant a lo municipal, una millor i clara gestió de cara al poble.

-Quines han estat fins ara les seves activitats i els seus càrrecs dins el partit?

-Generalment d'organització; també som membre de la comissió executiva de la FSB.

-En la política local hi ha hagut un fet sorprenent: a les eleccions generals de 1.979 a Llucmajor va guanyar el PSOE, en canvi a les municipals la UCD va sortir victoriosa. Com a implicat directe, quina és la seva interpretació?

-Els resultats són els que el poble va voler i, per tant, els accept. Per què fallàrem? Sincerament per la llista en sí.

-Un altre fet que va sorprendre és que la candidatura socialista anava encapçalada per Macià Stela, però els fets demostren que vostè l'ha desplaçat i ara és l'home fort dels socialistes dins l'Ajuntament. Vol dir això que té

més preparació o més ambició política?

-El problema simplement és que el company M. Stela no pot dedicar moltes hores a l'Ajuntament, i en cavi jo, pel fet de tenir una professió més lliure, he assumit el seu lloc. No hi ha ni ambicions ni major capacitat.

-Quina valoració li mereix el pacte municipal?

-El valor positivament, com és natural, perquè n'esper una millor gestió i un benefici per a tots els ciutadans de Llucmajor.

-Què troba que hi falta i que hi sobra a l'Ajuntament?

-Crec que hi falten tècnics a plena dedicació i hi sobre burocràcia. Amb una puntuació del 0 al 10 li posaria un 6.

-Naturalment partidari que els regidors cobrin...

-Sí, perquè crec que tota persona que dedica unes hores a qualsevol treball, encara que sigui polític, ha de tenir una compensació. Si no fos així només es podrien dedicar a la política una certa classe de gent, i en general no serien militants d'un partit d'esquerres.

-Quins són els càrrecs que ocupa dins la UGT?

-En la UGT local som un simple afiliat. Som Secretari General de la Unió Insular de Mallorca i, com a tal, en tenc la representació política en el seu àmbit.

-Hi ha empresaris que veuren els sindicats com una cosa dolenta, que només van d'armar breques. Què en diu, d'això?

-Aquests seran els empresaris que veuen el sindicalisme d'avui com a unes entitats que poden fer-lo front en determinats moments, i entenen que això pot ésser contrari als seus interessos. Hi ha altres empresaris, però, que creuen en una societat lliure i democràtica, i deuen veure que això és la simple regla de l'oferta i la demanda i, per tant, en principi, és just que cadascú defensi les seves postures.

-Quants d'afiliats tenen la UGT i el PSOE a Llucmajor. Quin nivell de participació hi ha?

-La UGT té 675 afiliats i el PSOE 58, els mili-

tants del partit generalment participen en les activitats, en canvi els afiliats del sindicat majoritàriament només esperen que se'ls resolgui els problemes laborals. Crec que és una tasca nostra fer entendre a la gent que el sindicalisme de classe és un sindicalisme de participació.

-Tanta feina política i sindical no el deuen permetre fer de taxista, per tant, de què viu?

-Encara que a molta gent li costi creure-ho, el partit em dona 28.000 pts. mensuals amb la condició, i citaré textualment les paraules escrites "de dedicar-me plenament al partit i al sindicat". Me demanes de què visc, idò d'aquestes 28 mil pessetes, de les que guanya la meua dona (unes 30 mil) i de lo que li trec al taxi durant l'estiu. Tota la resta, i aquesta és la pura realitat, és per vocació política.

-I per acabar, què espera del XXIX Congrés del PSOE, al qual encara ha d'anar quan realitzam aquesta entrevista?

-Esper que surtin les línies mestres i les conclusions polítiques que, en el 83, mos permeti governar Espanya amb els vots del poble.

Macià.

CRISTALERIA LLUCMAJOR

ENVIDRAT D'OBRES
PRODUCTES D'IMPORTACIO
VIDRES DE SEGURETAT

MIRALLS DECORATS
VIDRES DE COLOR
RAJOLES DE VIDRE

LI OFERIM UN SERVEI BO I RAPID

Ronda Mijorn, 105
LLUCMAJOR
MALLORCA

Molins de Llucmajor (II)

Per Joan Clar Monserrat

La principal funció dels molins de vent fariners, era com el seu propi nom indica, l'obtenció de la farina. Per tal de resumir en poques paraules l'obtenció d'aquesta, començaria per explicar en que consistien les moles, peces claus dins l'aparell interior dels molins de vent fariners.

Les moles, eren dues grans rodes de pedra d'uns 2 mts. de diàmetre, per uns 0'30 mts. de gruixa, amb un forat central anomenat "ull". La de baix fixa i la de dalt mòbil. Per l'ull de la de dalt es tirava el gra.

En el centre de la mola de baix anava aficada una

peça de ferro formant dues pales sostenguent la mola de dalt, anomenada "nadia". Aquesta peça de ferro anava encaixada en una cabota cilíndrica de ferro fus que sobresurt de la mola de baix, i que es deia "cap de mort o cap de moro". La mola de dalt en la part inferior tenia dos rebaixos,

que encaixaven en les dues pales de la nadia, i que es deien "nadials". Així mateix en la cara inferior de la mola de dalt, el sector proper a l'ull, estava rebaixat "rompent", per començar a rompre el gra i no esclafar-lo massa. La reducció del gra a la farina la feia una corona circular d'uns 0'20 mts. de diàmetre, anomenada "molent", i que estava rebaixada. Per un conducte de roba anomenat "màniga", la farina anava a caure dins una tremuja de fusta que la conduïa directament al sac.

Per raons d'espai he deixat de citar altres peces, encara que no tan fonamentals com les citades, si importants i imprescindibles dins el conjunt de l'aparell interior, cada una amb un nom i funció específiques.

Seguint la llista començada a l'anterior article, s'ha afegeixen els següents:

MOLI D'EN BOUET: L'Amillament de 1.862 diu que està situat en el carrer del Cementeri, 46 i és propietat de Joan Noguera i Noguera. Aquest molí actualment existent, ja està documentat l'any 1.643, a nom de Miquel Garcia, Moliner. Devia esser força important, puix el cadastre d'aquest any el valorava en 1.000 Lls.

MOLI D'EN CANYELLES: Situat segons un document de 1.742, "al camí que va a Son Marrano". Possiblement podria tenir alguna relació amb el Molí de Ses Basses.

MOLI DE PAU CANYELLES: Per ara no he pogut localitzar exactament la seva situació. En 1.685, ja està documentat a nom de Pau Canyelles, ignorant si pot tenir relació amb l'anterior. En aquest any citat abans, estava valorat en 400 Lls. i els seus mobles en 5 Lls. El cadastre d'aquest mateix any el si-

AUTO ELECTRIC
Barceló

Pedro A. Mataró, 12 - Teléfono 66 01 70
LLUCHMAYOR (Mallorca)

SERVEI BOSCH

BOSCH AUTOMOVIL

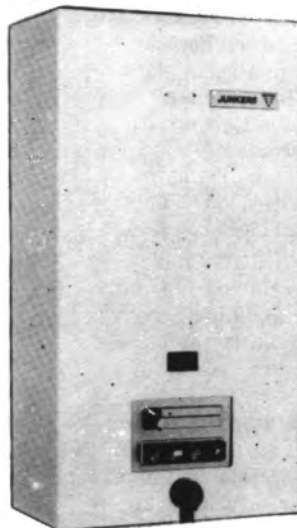

BLAUPUNKT

EINES

JUNKERS

tua en la Illa 16.

MOLI D'EN CARRINTA: Segons el Padró Municipal de 1.892, estava situat en el Carrer Major, 2, i era propietat de Pere Antoni Noguera i Sastre (a) "Carrinta", de on deriva el seu nom.

MOLI D'EN CATANY: Documentat en el cadastre de 1.643 i citat en el de 1.685, desconeixent la seva situació. En 1.643 era de Miquel Catany, dit del Muli.

MOLI D'EN COLAU: L'Amillament de 1.862, el situa al Carrer del Convent, 28, i el Padró Municipal de 1.892, al carrer de Sant Llorenç. El propietari l'any 1.892, era Nicolau Sastre i Mut. En 1.769 ja està documentat a nom de Nicolau Sastre, Moliner.

MOLI D'EN COLL: Situat en el carrer de La Font, 128. En 1.818 era propietat de Antoni Coll i estava valorat en 670 Lls. En 1887 era de Antoni Coll i Salvà. Actualment existent.

MOLI D'EN COLL O DE SA LLAUNA: Documentat l'any 1.892 i propietat de Guillem Coll i Mulet. Estava situat segons el Cadastre d'aquest any a l'Illa 36.

MOLI D'EN CONTESTI: Situat enfront del Molí d'En Carrinta, en el carrer Major, 1. Documentat en el Cadastre de 1.666, a nom de Francesch Mir. En 1.685 estava valorat en 440 Lls. El nom deriva del seu propietari en 1.892, que era Francesc Contesti i Mir.

Molí d'en Cotxer.

MOLI D'EN COTXER: Situat segons l'Amillament de 1.862, en el carrer del Purgatori, 54 i propietat de Joan Amengual.

MOLI DE MACIA CALDES: Situat en el carrer de Campos s/n.; Segons l'Amillament de 1.862 era propietat de Macia Caldés i Vidal.

MOLI D'ANTONI CALDES: Segons el mateix Cadastre que l'anterior, aquest estava situat en el carrer de Campos, 67 i valorat en 200 Lls., propietat d'Antoni Caldés i Garau.

MOLI D'ANTONI CALDES I GUELLS: Aquest estava situat en el carrer del Monestir, 19 i la seva valoració era de 200 Lls.

MOLI DE BERNAT CALDES I VIDAL: L'any 1.862 estava situat en el carrer del Monestir, 69 i estava valorat en 200 Lls.

MOLI DE MIQUEL

Molí de vent, cases y cayro de terra de Antt. Capó, Moliner ..... 400 Lls.
Mobles ..... 5 Lls.

MOLI D'APOLONIA CARDELL: Situat segons el "Apeo" de 1.818, en l'Illa 31, estava valorat en 460 Lls.

MOLI DE GREGORI CLAR I SALVA: Documentat en 1.862, però no localitzat. En un document de 1.681-1.682, està relacionat un molí a nom de Pere Antoni Clar, Moliner de Vent, que podria tractar-se, del mateix molí.

MOLI D'ANTONI COMPANYY: El cadastre de l'any 1.702, el situa en l'Illa 34. Estava valorat aquest any en 250 Lls.

(Continuarà)

Joan Clar i Monserrat.

CANOVES: Documentat en 1.769, estava situat en l'Illa 33, dita de Sebastià Oliver.

MOLI D'ANTONI CAPO: Documentat en el cadastre de 1.643 en l'Illa 25, dita de La Posada de Son Reus, estava valorat en 275 Lls. En 1.685 la seva valoració era la següent:

EL MES ECONOMIC

V. MOYA - R. BESTARD

Carrer de Manacor, 9 - Tel. 27 21 88 - 27 53 58
PALMA DE MALLORCA

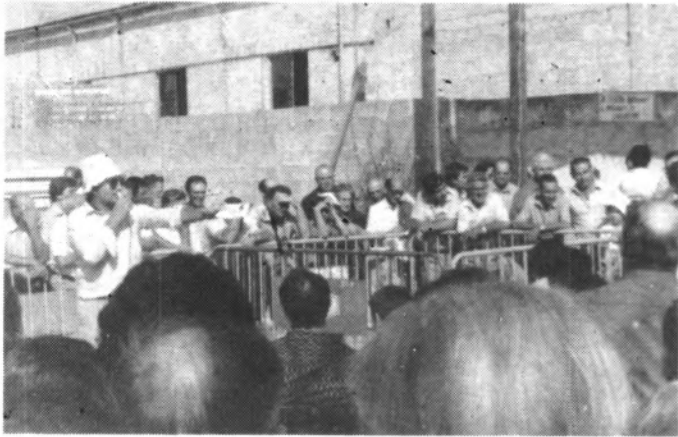
DITRIBUIDOR OFICIAL A LLUCMAJOR:
Taller Berton Carr. Campos, s/n. Tel. 66 08 92

PUIG

SABATERIA

Sant Miquel, 9 Tel. 66 02 57

LLUCMAJOR (MALLORCA)

¿ Irregularitats en la subhasta d'ovella mallorquina ?

Si bé és ver que a la vista del públic la subhasta de les ovelles va ésser un èxit, uns foravilers mos comentaven que no s'hava duit tot lo bé que seria de desitjar i expresaven les següents raons:

1.- ¿Per què tenint un sindicat al qual hi ha afiliats molts de pagesos llucmajorers ha d'organitzar la subhasta un sindicat de fora i els del sindicat majoritari a Lluçmajor no hi han de poder participar?

2.- Hi havia un subvenció per part del Consell de 150.000 pts i per part de l'Ajuntament de 15.000 més, de les quals es donaven, en concepte d'ajuda, la quantitat de 10.000 pts. per parella d'anyelles venudes.

El negoci era segur per a l'expositor tant si tenia les anyelles venals com si no, tant si les venia com si no les venia. El que havia de fer era tenir un amic que pujàs a la subhasta i le guanyàs o no, segons convengués, tenint en compte l'oferta dels possibles interessats. Si no hi havia altre comprador, ja s'haurien guanyat les 10.000 pts. amb la "compra" de l'amic.

Si això podia anar així, creim que el llucmajorers estan tan capacitats com els de fora per organitzar subhastes i ja que es va fer una "Mostra llucmajorera" (que va ésser un èxit) la subhasta podria seguir éssent provincial, però que els llucmajorers poguessin participar en l'organització.

També creim, que si no s'aconsegueix qualche sistema de control (cosa molt difícil) amb el que es fa amb les anyelles una vegada venudes, per 10.000 pts per parella, aviat hi haurà guardes sençeres que aniran de poble amb poble per participar a les subhastes, amb el perill que sempre es venquin les mateixes anyelles.

F.B.

scorpio

discoteca
arenal • mallorca

Xerrades de café

Aquesta vegada, els nostros dos personatges estan parlant de lo cara que és sa vida, influïts tal vegada per ses queixes de ses seves dones a resultes de sa compra de cada dia, i de lo poc que s'ha fet a Lluçmajor per aconseguir un economat de sabaters o d'altres rams, que al manco servesqui per a aturar es preus excessius des mercat...

-¿Per què deu esser que molts de productes de menjar són més cars en es nostros poble que a Palma?

-No ho sé. Tal vegada perquè noltros som més rics que es "palmesanos", i compram sen-

se reguetejar.

-Es que hi ha coses que no se comprenen. A sa carn, per exemple molts de carnisers d'aquí no fan distinció entre ses costelles i s'esquetsió, perquè es preu és per l'estil.

-I es peix també, quan no és congelat, no hi ha qui s'acosti a sa peixeteria. No hi ha un "punyetero" dia que sigui un poc més "barato".

-Sí, amb això des preus alimenticis, sa meva dona, a més de demanarme més doblers cada vegada, em dóna un concert de llamentacions extraordinari.

-Si al manco haguessin posat en marxa sa Coope-

Sa Cooperativa de consum

rativa de Consum, noltros ets obrers podríem defensar-mos un poc.

I tant!. Jo conec una dona d'un militar que compra en es seu economat, on hi ha molts d'articles rebaixats més d'un cinquanta per cent comparat a lo que valen en es comerços.

-¿I per què a Lluçmajor no se pot organitzar una Cooperativa o Economat de sabaters?

-Perquè falten homos. Homos intel.ligents, treballadors i honrats, per organitzar i manejar tot aquest "tinglado".

-Tu no demanes res!. Intel.ligent i honrats...

-I pareix que no los trobarem dins es nostros partits polítics, ni sindicats, tant de dretes com d'esquerres.

-Saps que te dic?, que estic desenganat de tots. En lloc de preocupar-se des nostros problemes i necessitats, mos surten sempre per peteneres.

-Sí, molta OTAN i molta AUTONOMIA, sense pensar que an es poble li piquen altres coses, que, com aquesta des menjar de cada dia, són més ac-

tuals.

-I que si volien, o fossen capaños de resoldre molts de problemes que sofreix sa nostra ciutat i es llucmajorers, no necessitariem s'autonomia per a res.

-Com és ara, tenir sa casa des carrer de Sant Joan tancada, que hi corren ses rates, i no sebre posar en marxa sa Cooperativa "La Nueva Vida"...

-Uep!, que aquesta casa encara no l'han tornada.

-Però si haguessin tengut un poc més d'interés iniciativa, i ganes de fer feina, organitzant altra vegada sa Cooperativa, es Govern no tendria altre remei que torna sa vida an es seus legítims propietaris, com són ets accionistes d'aquella societat modèlica de consum.

-Però lo que dèiem, es polític esquerrans d'ara pareix que viuen d'esquena an es poble: moltes de manifestacions i crides per uns temes que an es poble tant li fa com li fot.

I els qui són regidors, a cobrar cada mes.

-Això que no falti!.

Un que escoltava.

AL SEU SERVEI

Comercial BORN

ELECTRODOMESTICOS - TALLER DE REPARACIONES

Carrer d'es Born, 23 - Teléf. 660636

LLUCHMAYOR (Mallorca)

**PEDRO
CANTALLOPS
LLADO**

**PINTURES
DE
COTXES**

Ronda Migjorn, 164 - Tel. 66 08 89 - LLUCMAJOR

L'Agricultura llucmajorera, un problema a resoldre

★ El garrover: un arbre amb un bon futur

★ Convé més arrabassar els ametlers vells

El passat 23 d'octubre, en el nou local de la Caixa d'Estalvis "Sa Nostra", hi va haver una conferència a càrrec del Sr. Jaume Galmés, enginyer tècnic agrícola del servei d'orientació i experimentació de l'anomenada Caixa.

La conferència va tractar de les possibles solucions a la problemàtica dels camps llucmajorer, partint de les experiències que durant tres anys s'han realitzat en una finca de la Caixa.

El Sr. Galmés va dir primerament que, les finques petites del voltant del poble, amb terra més bona que a la marina, (i on ara s'hi fan casetes),

seria molt rendable sembrar-les de blat, arrabassant els arbres que ja tenen més de 40 anys i posant-hi la feina i els adobs ("abonos") necessaris. A la finca on han experimentat, aquest procediment els ha donat 2.000 Kg. de blat per quarterada (24.000 pts. netes de benefici). La sembra de blat es podria fer durant 4 o 5 anys i l'any següent sembrar-hi faves, que a pesar que no siguin rendables per a la venda, sí que ho són per a la preparació de la terra.

Si els garrovers no estassen tan poc cuidats, creixerien aviat i donarien molt més fruit.

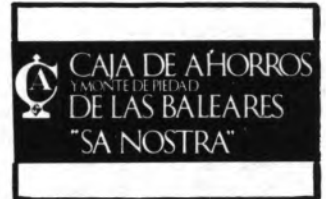
Aquest fet convé perquè l'actual preu de la garrova es mantindrà mentre se puguin fer esperit de garro ví.

En quant a les ametles, el Sr. Galmés, no les veu amb futur immediat, i per això seria millor arrabassar els ametlers vells o sembrats en zones dolentes. En canvi, és convenient sembrar-los allà on hi hagi un microclima adequat, sense gelades i amb bona terra. L'ametlerar només serà rendable en cultius extensius sense sembrar per baix i esquitxant-lo i donant-li tots els tractaments que necessita.

També va recalcar que un dels principals motius

pels quals el camp es troba en les actuals condicions, és culpa del pagès que, durant molts d'anys, l'ha anat descapitalitzant i invertint les ganàncies en luxes o altres activitats que creia més rendables.

El conferenciant va acabar dient que els productes del nostre camp s'havien de fer competitiu o s'havia de pensar seriosament a tancar el negoci.

Instalacions Elèctriques

Servei Tècnic

ELECTRICA

Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

SISTEMES D'ALARMA I SEGURETAT
ANTI - ROBO

INSTALCIONS D'ENERGIA SOLAR

Ronda Mijorn, 90 - 2o.
Teléfono 66 06 08
LLUCMAJOR

BAR

"GRAN VIA"

A LA "GRAN VIA" HEU D'ANAR
A PROVAR SES NOSTRES TAPES,
SES HAMBURGUESES TORRADES,
SALSITXES I POLLASTRES A L'AST

Ronda Mijorn, 197

MATERIALS DE
CONSTRUCCIO
ANTONI VIDAL

AGENT "FIBROTUBO"
MATERIALS DE CONSTRUCCIO
SERVEI A DOMICILI

Informació per als caçadors

A fi d'evitar infraccions a la legalitat vigent, LA JEFATURA PROVINCIAL D'I.C.O.N.A DE BALEARS proporciona el present resum informatiu de la reglamentació sobre la caça.

-A "cotos" Privats de Caça sense permís escrit del titular.

-A Terrenys de cultiu i a repoblació quan puguin ocasionar danys a plantes o collites.

-De nit: només se pot caçar des d'una hora abans de sortir el sol a una

està prohibida. Si se decomissen per aquesta causa, hauran de ser destruïdes.

Només poden usar-se en salons o camps de tir tancats o a més de 300 mts. de llocs habitats.

Es seu transport en poblacions deu realitzar-se en caixes o fundes.

-Carabines de "calibre" 22 de percussió anular.

El seu us per a la caça està prohibit.

-Està prohibit caçar amb armes que dispares en ràfegues o provistes de silenciador, i l'us de postes.

Dragonera, Conillera, e illots pròxims, Vedrà, Tagomago, Espalmador, Espardell i illots pròx.

La caça de la llebre només s'autoritzarà a cotos on perjudiqui els cultius.

Per major informació, pot consultar:

*Llei de Caça (1/1.970 de 4 d'abril).

*Reglament de la L. de Caça (D. 506/1.971 de 25 de Març).

-Ordre de vedes, 26 de Juny de 1.981 (BOE-7 de juliol).

-Reial Decret 3.181 (BOE 6 març) Espècies protegides.

-Ordre de Presidència (BOE 29-12-65) Carabines d'aire.

PERIODES HABILS:

JULIO		AGOSTO		SEPTIEMBRE			DIC.	ENERO		FEBRERO		MAR.	MALLORCA
12	15	1	15	6	13	27	20	3	10	24	14	21	
1 ARMAS	2 ID Y PERROS	C O N E J O.											MALLORCA
		3 Media veda			Caza menor				POSIBLE PRORROGA PARA ZORZALES				
		A c u á t i c a s											MALLORCA
Sólo con armas		C O N E J O											
		3 Media veda			Caza menor				IDEM				MALLORCA
		A c u á t i c a s											
1 ARMAS	2 ID Y PERROS	3 MEDIA VEDA	Caza menor				Aves de paso						IBIZA
1 ARMAS	2 ID Y PERROS	Caza menor excepto perdiz		Caza menor				IDEM					FORMENTERA

1.- Només a "cotos" privats autoritzats.

2.- Únicament sense armes en terreny lliure. Poden usar-se en els "cotos" autoritzats.

3.- Només els dijous, dissabtes i diumenges i festes nacionals.

Mitja veda: tudó i conill, guatlera, tórtera,

HA DE DUR DAMUNT

-Llicència de caça en vigor (un any a partir de la data d'expedició).

-Permís d'armes i guia de circulació de les que usi.

-Seguro obligatori de caçador.

NO SE POT CAÇAR

-Als pobles, Urbanitzacions o a menys de 100 mts. d'ells.

-A carreteres (provincials o locals) o cases habitades, o a menys de 50 mts. de ambdues.

-A vies fèrrees o camins d'us públic, o a menys de 25 mts. d'ells.

hora després de la posta.

ESTA PROHIBIT

-Caçar amb garballets, lloses, rateres o visc.

-Caçar amb casette o tenir-lo quan se practica la caça.

-Caçar des dels cotxos o barques a motor.

-Utilitzar verí (veneno).

-Caçar amb filats.

ES POT CAÇAR

NO ES POT CAÇAR

Indemnitzacions per la captura ilegal de les espècies:

Voltor (100.000 pts).

Falcó comú d'Eleonor (90.000 pts).

Aguila peixetera (60.000 pts).

Majoria d'espècies protegides (10.000 pts.).

ARMES

-Carabines d'aire comprimit o gas.

La caça amb aquestes

ESTA PROHIBIT CAÇAR A:

Acantilats des de Sa Calobra fins a Formentor.

El gran utilitario de los 80.

TALLERES

Rubi

SEAT

TALLER ASISTENCIAL N.º 05.236

Carretera Arenal, s/n. - Tel. 66 02 34 LLUCMAJOR (Mallorca)

Sa penya d'es falcó

Es dia de sa Darrera Fira no hi havia qui s'atracsàs a la vila. Recents llamps quin rebumbori! i quanta gent feia passes des de plaça fins es cap davall des passeig i llavors cap a ses Escoles a veure es productes llucmajors. Tots es visitants feien sa volta, però s'aturaven i més d'un tornava endarrera per beure una taronjada de can Puig o menjar un tros de butifarró i després beure una clinca de palo Ripoll.

Continuant amb ses fires he de dir que es primer encantament d'ovella mallorquina blanca va anar vent en popa. Tot va ser bonança i es descontent de s'Unió de Pagesos i de sa "Càmara" es limità a no participar-hi. Sobretot sa "Càmara" dóna sa culpa a dos "tipos" d'haver estat marginada.

*****

Per fugir de l'esmentat renouer i cercar més tranquil·litat vaig passar de llarg cap a sa costa per veure si podria saludar qualche parent meu "pelegrí" que anàs o vengués de Cabrera. Vaig esperar una estona damunt sa torre de s'Estalella i quina llàstima, tota s'esbuca i un dia o s'altre caurà per a sempre aquest monument d'aguait i de defensa, record de quan els pobladors de Sa Marina ho passaven punyetero durant ses visites "turístiques" des moros. A sa tornada vaig veure sa torre de Cala Pi i dos cèntims de lo mateix.

Es greu contemplar aquest degradament, sobretot si és veritat que es responsables municipals han badat. Ara ho explic: diuen que es Consell té es doblers neces-

saris per envestir cap a s'adob de ses torres, però s'Ajuntament no ha fet es corresponent projectes i pressupost.

*****

"Dragados y Construcciones" juntament amb es Servei Hidràulic segueixen encaparrotats en què, amb un quants de pegats aquí i allà, ses aigües no tendran cap problema.

Segons m'ha contat una òliba, que vetla tota sa nit, des de es seu forat des campanar, veu uns homes que quasi pareixen "marcianos" —duen uns grans auriculars i un rar aparell— escolten es trispol des carrers cercant ses fuites d'aigua.

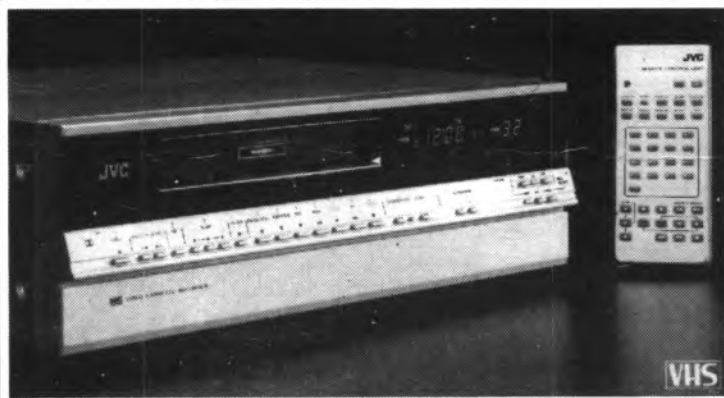
No tenc notícia que s'hagui produït una altra comprovació però m'han dit que ses pèrdues no arriben a tant: qualcú l'aprofita i així, molt aprop des depòsit de "Sa Bassola" des de fa més d'un any un deixondit personatge ha trobat es sistema per fer hort sense tenir pou ni pagar s'aigua.

*****

S'altre dia vaig escoltar dos foravilers que esmolaven sa garrota sobre sa contínua proliferació de "chaleteros". "Això ja no és Fora Vila —deia un d'ells— és una urbanització mal feta trastets aquí i allà".

Es més vell —mentre deia que sí engronsant es cap— respongué: " Es responsables saps què tenen, molta xàtxera i res pus. Anuncien prohibicions i es "chaleteros" no els escolten. Fins i tot s'obriren expedients d'esbucar, recopilant informació i seguint s'exemple de Ciutat. Però res més. Tot ha quedat congelat i du es camí d'acabar com sa processó de sa moixeta".

Es garriguer Xisco.

CA'N BERNAT

Autofidelitat, So i Imatge

Distribuidor autoritzat per

ITT i JVC

Carrer Sant Miquel, 51 Tel. 66 09 92

LLUCMAJOR

En el mes de novembre, a més a més de la feina que du tenir el jardí ben arreglat, podem sembrar:

HORTALISSES

ESPECIE	SEMBRA	RECOLECCIO
Carbassó	Invernacle	Febrer-maig
Endívia	Fems calent	Abril-maig
Pèsol	En terra	Maig-juny
Faves	En terra	Juny-Juliol
Lletuga	Invernacle	Febrer-abril
Rave	Invernacle	Gener
Pastanaga	Fems calent	Febrer-març

PLANTES DE FLOR

-Si ens queda cap cabeça fora sembrar, cal fer-ho aviat si volem que floreixi bé i d'hora.

-En aquest mes es poden començar a cultivar les plantes anuals (són les que neixen, fan la flor i moren dins el mateix any), en tests, i floriran el mes de febrer i març.

ARBRES

-Moment propici per a sembrar els arbres i arbusts de fulla caduca, com també tots els fruitals: cirerer, prunera, avellaner... Els arbusts que resalten més són: el roser, la ginesta (retama), les passioneres, les heures...

-Podem començar la poda, si l'iniciem convé primer esporgar els arbres de fulla perenne i després els de fulla caduca.

CONSELL PRACTIC

-Si vos teniu gespa (césped), no l'heu de podar, ni gairebé regar. Ens limitarem a llevar les fulles seques. Sols es deuen llaurar les gespes que necessitin renovar.

-No posar en els clots fems poc fets, perquè pot ocasionar la mort a la planta, a causa del "mal blanc" que agafen les arrels.

F.C.

ECOLOGIA:

per *Xanthium Spinosum*

I ARA?

Ara: les orquídies

Amb aquestes primeres aigües, molt necessàries per cert, el camp Llucmajorer recobrarà lo que cada any i per aquestes dates té: les orquídies.

Les orquídies que neixen al nostre camp no s'assemblen gaire a aquelles que en el cinema veïem que l'enamorat regalava a "ella". Aquestes són paràsites i viuren sobre aquell arbrats gegantins, frondosos i preciosos d'Amèrica Central i Sud, per contra les nostres neixen de la terra, són petites, gairebé passen desapercebudes, però així i tot són precioses i, més encara, són NOSTRES.

A tot el terme de Llucmajor podem trobar orquídies. Però abans de seguir unes consideracions:

- 1.- No les talleu, no espenyeu, trepitjeu.
- 2.- Per a arribar -hi no espenyeu altres plantes que poden ésser tan valuoses com elles.
- 3.- No embruteu, no faceu foc, no espenyeu barreres i parets que, els amos, si és per a mirar o fotografiar orquídies no vos diran res, però si feis

malbé ens ho tancaran com ja n'hi ha moltes de tancades amb filats de ferro i ho haurem perdut.

4.- Apuntau a un paper on se troben i si voleu enviar-nos aquestes dades a Esperança, 2 - Llucmajor a més d'agrair-vos-ho podríem fer un mapa que resultaria molt interessant. (I.S.).

ARA:PREMI ALFABAGUERA

Aquell cartell editat pel GOB amb la súplica "DEIXAU-LOS VIURE", que com a més gran terme de Mallorca ens efecta directament. Sí, per favor deixa-los viure, als busquets, ropits, rossinyols... i rebutjau aquella imatge tan ben plasmada pel pintor John Ulbritch i tan tètrica del niuet col·lirromput per la força mortal del garbellat inconscient (X.S.).

ARA: PREMI POT DE LLAUNA

A l'autor o autors, (ja ho sabrem) d'aquella taca negra a les aigües de S'Arenal. (X.S.)

MOBLES DE CUINA - EBENISTERIA

FUSTERIA

Mobles d'estil Mallorquí

**FRANCESC
ROSSELLO**

Carrer Rigo, 58 - Tel. 66 10 12 LLUCMAJOR

sa teulera

**TERRA CUITA - CERAMIQUES
PLANTES - FLORS
CORONES - RAMS**

SERVIM A DOMICILI

Carrer de Campos, 80 - Tel. 66 01 76 - LLUCMAJOR

Gent de la vila

“Han tornat les teresetes de n'Antoni Faidella”

L'art de saber captar l'atenció dels infants, de provocar-los la rialla, de ser la compensació millor que tenen tots els artistes.

Aquesta bona gent que escampa la seva fantasia i la seva habilitat per viles i llogarets, per places i ciutats, sempre queda en un racó de tots nosaltres i precisament per això, ara volem retre un petit homenatge al qui fou un gran artista en l'art de les teresetes: n'Antoni Faidella, el qual va viure i morí a Lluçmajor, dedicat de ple a fer feliços els infants i a divulgar un dels pocs espectacles públics en llengua catalana a la Mallorca de la postguerra. Havia arribat a l'illa el 1.939, acabada la guerra civil. Venia de Barcelona, on havia nat el 1.891.

Actualment les dues filles: na Rosa i na Joaquina, han tornat a treure els vells “titelles”, amb un entusiasme sincer els han pintat i cosit vestits nous, els han donat vida, així com han fet perquè tanmateix ho duien dins la sang.

Les dues germanes m'expliquen com va començar la idea del seu pare de fer-se “titellaires”, la idea va néixer d'ell mateix, no faltava mai a cap funció, estava entusiasmat amb els “titellaires”: en Palou, en Llenàs, en Juli Pi... La seva congregació podria ser quan va començar a aixecar la cortina de l'escenari d'en Palou, tenia sis anys.

-Quants éreu darrera

la cortina?

-Quasi sempre eren tres, el pare na Rosa i na Felipa. Na Felipa era una germana que va morir als vint anys, quan va acabar la guerra, perquè el seu cor no va poder resistir tants de desastres. Llavors va començar na Joaquina, la qual tenia deu anys.

-Què representàveu?

-Drames, comèdies, sainetes. De vegades la funció feia plorar la gent, d'altres feia riure. De vegades cantàvem alguna cançó i ens acompanyàvem nosaltres mateixos d'un acordió.

-Com construïeu les teresetes?

-Ho feien els escultors, però també el pare va aprendre de tallar la fusta amb un ganivet i en va

construir unes quantes.

-Quina era la tècnica que empràveu?

-Necessitàvem la mà, les nostres teresetes són de guant, des de baix de l'escenari i gesticulades amb la mà. Posàvem tres dits dins l'ànima de la tereseta i els altres dos ens servien per a fer moviment, un moviment sempre matemàtic, per exemple: el bastó ha de pegar la garrota sense fallar, si falta el garrot surt de l'escenari i les “munyèques” no vibren, es que l'altra figura ha fet un mal gest.

Abans fèiem servir unes llengüetes de plata que ens col·locàvem entre el paladar i la gargamella, eren per a canviar la veu, això ens donava una dic-

ció clara i potent.

-Recordau alguna anècdota interessant?

-Un dia, quan actuàvem a Mollet, dins la caseta de lona de (17x9 mts) va començar a ploure, i al final plovia tant dins com fora de la caseta, però la gent no es movia, volia veure les teresetes.

-Per què vinguéreu a Mallorca?

-Vinguérem a passar un hivern, els metges de la nostra mare ens ho havien aconsellat per qüestions del clima. Una vegada aquí actuàrem per primera vegada a Ciutat, per les fires del Ram a la Plaça “d'es Patins”, llavors ens instal·làrem a Muro i més tard a Lluçmajor.

-Actualment quants sou darrera la cortina.

-Nosaltres dues i també ens ajuden dues nebotes: na Maria i na Catalina, aquestes s'han entusiasmat amb la tradició de la família.

Han actuat a Lluçmajor, amb el nom de sempre “Els tres tranquils”. Han representat el sainet: El Valent del Barri, el dimarts 27 d'octubre a la Biblioteca de “la Caixa”. Hem vist l'actuació, tota la màgia del seu èxit i la gentada que feia festa, hem vist com reien els infants i com els grans recobràvem l'humor, a vegades dormit dins les preocupacions de cada dia. Hem vist com les teresetes es movien imitant els gestos humans i la seva farsa.

Coloma Julià.

Macrame i Aeromodelisme

Durant el novembre hi haurà les següents activitats a la biblioteca de la Caixa.

*Teixits i macramé, per Margalida Aguiló. Dies 17, 19, 24 i 26, a les 20'30.

*Aeromodelisme - planetjadors llançats a mà, per Miquel Bordoy. Dies 6, 13 i 20 a les 19 h.

CAIXA DE PENSIONS
“la Caixa”

Badía C.M.S.S., 2 - Espanya, 1**PRIMERA DERROTA A CAUSA D'UN PESIM ARBITRATGE**

Com cada diumenge l'Espanya havia de disputar el seu partit de lliga i per esser tal vegada una confrontació trascendental per poder aconseguir es primer lloc, sa partido fou es dematí i sa dinada a Cala Millor. Reinava un cert respecte i un molt de coratge i optimisme entre directius, tècnics i jugadors i sense dubte tothom tenia sa mica d'esperança de dur-se'n algún punt. Arribada s'hora i apenes començar el partit ja vérem que ses simpaties de s'àrbit anaven amb s'equip de casa i prova d'això és que passats 20 minuts, com per encantament, mostrà sa segona tarjeta groa an en Vaquer (i encara ignoram perquè!) enviant-los a ses dutxes. A qualsevol entrada d'algun jugador de l'Espanya sonava la pitada de s'àrbit penalitzant falta; i per acabar es carnaval, per més afegitò, hi havia una discordança total i absoluta entre ets liniers i s'àrbit; i com a remat de sa festa arribà al minut 78 el primer gol precedir d'un malestés arbitral: Es linier assenyala treta de porteria i s'àrbit "corner"; sa treu es corner i un remat fortuït d'en Gayà introduí sa pilota dins la xerxa. No content amb tot això, el Sr. Córdoba treu sa se-

gona groga an En Jaume Vich. Motiu: dir an en Pons que corregués per sa vorera mentres ell treia ses fores.

El segon gol també fou en certa manera de desgràcia ja que en Bernat Vidal fent un últim esforç per allunyar sa pilota que entrava acabà d'introduir-la dins sa porteria.

Del Badía no hi ha res que dir, en contra. Se va dedicar a jugar. Es un equip jove que lluita per guanyar. Però el que segurament no hagués aconseguit ell en 90 minuts ho va aconseguir s'àrbit quan va voler.

Per l'Espanya formaren els següents jugadors: Hugué, Vich, Moll, Vidal, Magaña, Eric, Manresa, Vaquer, Jeroni Mas, Mas Sastre i Pons.

I pel Badía: Pascual, Martín, Mira, Duró, Cánovas, Llull, González, Gayà, Badía, Ormaechea i Díaz.

S'àrbit fou el Sr. Córdoba ajudat a les bandes p'en González i en Martínez.

Es plantejament va esser un 4-4-2; es marcatges eren a s'homo i únicament en Mas Sastre i en Pons jugaren en punta. A partir d'es minut 20 només en Pons jugava envant ja que en s'expulsió d'en Vaquer en Mas

C.D. Espanya, 1a. Preferent

Sastre se retrassà per ajustar des d'enmig des camp. En general va esser un partit entretengut i de qualitat. L'Espanya va jugar ordenadament i creim que si sa tripleta arbitral hagués estat a s'altura de ses circumstàncies al manco un punt hauria vengut

cap a la vila.

Jugant d'aquesta manera i amb arbitratges correctes (oblidem el d'aquest diumenge dia 25) estam segurs que ningú tendrà res a dir.

Manresa.

TAULA DE GOLETJADORS LOCALS**★ TROFEU BAR SPORT ★**

Hi participan tots els equips de futbol local i a final de temporada aquest gran esportista que es en GABRIEL PANISA, regent d'es BAR SPORT, entregará un trofeu com a "pichichi" al màxim golejador de cada conjunt llucmajorer. S'anomenen els maxims golejadors de cada equip.

C.D. ESPANYA (I Preferent)
Mas Sastre . . . . . 5 gols
Pons . . . . . 4 gols
Mas Mojer . . . . . 2 gols
Magaña . . . . . 2 gols

C.F. LLUCMAJOR (I Regional)

Alejandro . . . . . 3 gols
Rueda . . . . . 2 gols
Barceló . . . . . 1 gol

Juvenils C.D. ESPANYA
Garau Vaquer . . . . . 7 gols

Feliu . . . . . 3 gols
Salva . . . . . 2 gols
Montserrat . . . . . 2 gols

Infantils C.D. ESPANYA

Guasp . . . . . 5 gols
Alvarez . . . . . 3 gols
Salom . . . . . 2 gols
J. Tomas . . . . . 2 gols

Alevins C.D. ESPANYA

M. Magaña . . . . . 3 gols
J. Cano . . . . . 2 gols

Ca'n TIA TALECA (aficio.)

R. Salva . . . . . 2 gols
Rubio, Mulet, Llopart,
Gomila, Orfila i Roig . 1 gol

Veterans, C'an TIA
TALECA (Empreses)

M. Jaume . . . . . 6 gols
A. Clar . . . . . 4 gols
J. Clar . . . . . 2 gols

Coordina. J. QUINTANA

**TRANSPORTS
J. VANRELL - L. CLAR**

C/. Historiador Terrasa, 39 - 2o.
Tel. 66 06 56 LLUCMAJOR

INFANTILS I REGIONAL GRUP B

Quan redactam aquestes línies, nos trobam a sa sisena jornada des campionat d'Infantils de I Regional Grup B i sa veritat és que ses coses no els poden anar millor, ja que actualment aquest equip va líder juntament amb l'Olimpic de Manacor.

S'únic partit que no s'ha guanyat fins ara va ser es jugat entre setmana a Búger que va acabar en empat a zero gols.

Contra l'Atlètic de Manacor, es nostros jovenets guanyaren de 0-3, gols d'en

Guasp (2) i d'en J. Tomàs (1).

S'enemic més difícil fins avui ha estat la U.E. Poblara, però ets infantils nostros tornaren guanyar, aquesta vegada de 2-1. Contra La Salle, tornaren vèncer gràcies a un gol, marcat per n'Alvarez.

Es goleadors des nostros infantils han estat es següents: Guasp (5), Alvarez (3), Salom (2), J. Tomàs (2), Noguera, Gual i C. Tomas (1).

QUINTANA

L'Esport a Ca'n Tia Taleca DOS EQUIPS DE FUTBOL I UN DE VOLEIBOL

Ca'n Tia Taleca, aficionats

L'equip de futbol d'aficionats compleix ara la sisena temporada cobrint aquesta temporada post-juvenil i de preparació per jugar a categories superiors.

Enguany l'equip està format per:

Duran, Caldés, Tallón, Oliver, Ramón, Gonzalez, Salvà, Ripoll, Orfila, Cardell, Llopart, Gomila, Garcia, Mulet, Roig, Rubio, Lopez, Noguera, Sampol, Titos

L'equip de futbol del campionat d'Empreses està format per uns jugadors un poc més veterans, però en molt bona forma, ja que són els líders destacats i

continuen imbatuts després de jugar sis jornades. Els jugadors són:

Mulet, J. Puigserver, Gonzalez, Gamundi, Ballester, Rigo, Gari, R. Puigserver, A. Clar, Oller, J. Clar, Llopart, Jaume, Coll, Monserrat, M. Llopart, Filari, Tomàs, Mir, Servera.

I finalment l'equip de III divisió de voleibol està compost per:

Matamalas, Moll, Monserrat, Tomàs, Mut, Garau, Medina, Gèlabert, Moragues, Miralles, Vidal, Coll.

L'entrenador es A. Coll i el delegat F. Vidal.

Es joves també compten JUVENILS II REGIONAL GRUP A

Es nostres jugadors (a s'hora d'escriure aquestes retxes) només han encaixat un gol. Es jugadors d'en Toni Vidal han marcat ;casi res!, 17 gols que vénen a ser 3 gols cada partit.

Hem de tenir en compte que s'han disputat 4 partits a ca nostra i només dues sortides ja que el partit contra el Consell se va celebrar a Lluçmajor perquè va coincidir amb sa "Darrera Fira" i d'acord amb ses directives des dos clubs el varen disputar en es nostro poble. Es juvenils guanyaren de 3-0, amb gols d'en Garau (2) i d'en Salvà (1).

Es darrer partit va ser contra el Badia de Cala Millor i guanyarem de 4-0 i s'hagués pogut guanyar de deu a zero. En Feliu i en Garau xutaren a s'esquadra, en Garau va fallar un "penalty". Aquests errors i sa gran actuació des porter contrari, evitaren una golejada escandalosa.

Ara mateix (ens referim an es moment de redactar sa crònica), l'Espa-

Feliu, un dels puntals dels juvenils del C.D. Espanya

ña Juvenil és co-líder juntament amb el Gesa d'Alcúdia i des d'aquí els donam s'enhorabona més efusiva.

Aquests són es resultats aconseguits fins ara: Santanyí, 0 - Espanya, 0
Espanya, 5 - Algaida, 0
Inquense, 0 - Espanya, 1
Espanya, 4 - Margalidà, 0
Espanya, 3 - Consell, 0
Espanya, 4 - Badia, 0

J. Q.

INFANTILS I REGIONAL GRUP A

Podem considerar que ets infants, dirigits p'en Miquel Salas, duen una campanya bastant digna, és a dir, compleixen perfectament sa seva obligació.

Es darrer partit se va jugar a ca nostra contra es segon classificat, es Juventut d'Inca. Es partit va ser molt disputat i emocionant i va acabar en un 3-0.

Es golejadors de s'equip són en Magaña (3) i en Cano (2).

J. Quintana.

Magaña, jugador d'ets alevins

C.F. Lluçmajor AMB S'AIGUA EN ES COLL

Sa veritat és que ses coses no podien començar millor pel Lluçmajor i en es dos primers partits s'aconseguien dues victories dins ca nostra i a fora camp, fent 6 gols i fent tenir esperança.

Pero aquesta alegria ha durat molt poc perquè contra el Consell se varen perdre 2 positius i des d'aquest moment s'equip de sa placeta d'es sabater ha començat a devallar en picat sofrint més tard una tremenda derrota a càrrec del Bunyola, dins es camp del qual ja hi anaren amb 7 baixes de jugadors considerats titulars. A partir d'aquí, se perderen 2 partits seguits (dins ca nostra contra el Vilafrañca i contra Alcúdia).

Aquesta situació és alarmant i es capdavanter no aconsegueixen un gol des de dia 20 de setembre.

Alejandro, máxim goleador del C.F. Lluçmajor

No volem criticar un equip de ca nostra, només esperam que es cerquin mesures per nivellar aquesta barca que s'enfonsa. Confiam amb una bona solució.
J. QUINTANA

VA ESSER INAUGURADA SA NOVA PENYA MALLORQUINISTA LLUCMAJOR (Gran Vía)

Acte de presentació de la penya mallorquinista a Lluçmajor

Dilluns, dia 19, va ser inaugurada una nova penya mallorquinista a sa nostra illa, més concretament en es Bar "Gran Vía".

En aquest acte es citaren ses més altes jerarquies des club dejà, com és es president D. Miquel Contestí, es gerent D. Antoni Caldentey, es Secretari Sr. Tous, directius com D. Miquel Bauçà, etc. També hi assistiren es presidents d'altres penyes així com es jugadors mallorquistes Roldan, Bonnín i Bauçà. Hem de fer constar que d'aquells que figuren normalment com a titulars des quadre de n'Oviedo no en va venir cap ja que es troben enfora d'aquí per mor de ses dues sortides consecutives a sa Península.

Va presidir s'acte es batle de Lluçmajor, D. Mi-

quel Clar, acompanyat des delegat local d'esports Sr. Puigserver.

Hi hagué es clàssics parlaments de rigor a càrrec, primerament, des president de sa nova penya llucmajorera, D. Miquel Tomàs, i després el batle va fer entrega al Sr. Contestí d'una placa commemorativa d'aquesta inauguració. Finalment va parlar es president del R.C.D. Mallorca.

Aquesta penya està formada per la directiva següent: President, M. Tomàs, Vicepresident: R. Trobat, Tresorer: J. Lluís Garcia, Secretari: M. Blascos. Vicesecretaria: Jerònia Vich, Vocals: G. Delsalto, M. Pedragrosa, J. Ramón Domínguez.

QUINTANA

A Lluçmajor,
poble industrial
i sabater,
la qualitat, artesania i
bons preus
ens donan la mà a

*Vosté
ens coneix*

Manuel Garcia Moreno

C/. Mayor, 39 - Tel. 66 02 35 - LLUCMAJOR

Plza. Espanya, 11 bis.

Born, 7 Tel. 66 02 75

JOIERIA - RELLOTJERIA
COMPOSTURES

Olegario

TROFEUS I GRAVATS
ART. REGAL

ENMOQUETADO
MOQUETA Y PAVIMENTOS
DE CORCHO

C/. Navarra, 2 - Tel. 66 04 26
LLUCMAJOR (Mallorca)

Campionat de Tennis Fires 81

ALTRA VEGADA EN RAFEL LUNA ES VA PROCLAMAR CAMPIO

Com l'any passat, aquesta edició des campionat de tennis, Fires - 81, s'ha vista nodrida d'una participació de tenistes bastant acceptable, ja que creim que 34 jugadors inscrits a una competició esportiva considerada en certa manera minoritària, no deixa d'esser un èxit i una prova evident que cada dia es tennis pren més força dins es contexte esportiu de sa nostra vila.

Sa lesió d'en Guillem Sociés, sa no comparsència d'en Damià Verger i s'enfermetat d'en Llorenç Clar estaren combatividad an es campionat, ja que sense dubte eren elements a tenir en compte de cara an es primers llocs des torneig.

Es campió fou en Rafel Luna, jugador que ja va

guanyar sa derrera confrontació de fires, i és actualment es millor des participants, sa seva veterania a pesar de sa seva joventut i es saber estar dins sa pista li donaren enguany altra vegada sa victòria final contra en Macià Noguera per 6-1/6-2. En Macià Noguera poc pogué fer davant un homo com en Rafel Luna, el qual assiduament practica es tennis, com a professor i per tant està constantment en contacte amb sa raqueta, adquirint cada dia més perfecció i confiança. Creim que En Macià va cumplir a la perfecció i per això va aconseguir es segon lloc que és molt meritori.

Es tercer lloc fou p'en Bartomeu Monserrat i sa quarta plaça p'en Miquel

Gonzalez, si bé no es va jugar sa partida En Miquel Gonzalez reconogué damunt sa lògica sa superioritat d'en Bartomeu Monserrat cedint-li es premi de tercer classificat.

Es quatre primers classificats obtengueren plaques i també hi hagué clauers per

tots es participants.

Sa falta d'il·luminació i sa pintada de ses retxes de sa pista de "Voleivol" durant es campionat foren es defectes de més importància que esperam se subsanin en pròximes edicions.

MONSERRAT

INFORMACIO CICLISTA

Dia 22 d'octubre tengué lloc sa constitució de sa nova directiva del CLUB CICLISTA LLUCMAJOR que regirà els destins de l'Entitat i se cuidarà de les activitats a emprendre fins que finalitzi el seu mandat.

A continuació relacionam els components de la Junta directiva recentment elegida:

President: Guillem Parera Suñer.

Vicepresident: Martí Pacual Santandreu.

Secretari: Tomeu Trobat Pujol.

Tresorer: Joan Salvà Soler.

Vocals: Margalida Barceló Noguera, Margalida Barceló Verd, Ma. Amparo

Garrido Barrios, Ma. Esperança Servera Florit, Miquel Albertí Rotger, Sebastià Alos Ramonell, Mateu Banús Obrador, Jeroni Llaneras Garcias, Nofre Moyá Pastor, Jaume Salvà Llull, Antoni Vicens Mesquida.

Local Social: Bar Espanya, Bisbe Taixaquet, 68.

Correspondència: Sindicat, 52.

En principi per Nadal tenen intenció d'organitzar una marxa ciclo-turística i se convidarà a tots els clubs de s'Illa que hi vulguin participar. Per l'any qui ve volen organitzar el campionat de Balears per aficionats.

B.T.P.

MALLORQUIMICA, S.A.

FABRICA DE PINTURES I VERNISSOS

*Fàbrica i oficines a
LLUCMAJOR - Mallorca - España*

*Pedro Roig, 43 al 49
Tel. (971) 66 02 36 (4 línies)*

*PALMA DE MALLORCA
Carrer Joan Crepi, 45
Tels. 23 09 42 - 45 44 11*

FOTO D'ESTUDI
REPORTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA

*Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29*

PERRUQUERIA
FINA

*C/. D'Es Vall, 49
LLUCMAJOR*

Entre noltros

NAIXEMENTS

-Maria Inmaculada Monserrat Mut, filla d'en Bartomeu i de na Catalina. Nasqué dia 4-10-81.

-Gregori Carbonell Juan, fill d'en Llorenç i de na Catalina. Va néixer dia 6-10-81.

-Monserrate Vich Ramos, fill de Monserrate i de n'Ana. Nasqué el 9-10-81.

-Juan Amengual Gomila, fill d'en Joan i de na Catalina. Nasqué dia 10-10-81.

-Rosa Mas Salvà, filla de Pedro Eugenio i de Catalina. Va néixer el 16-10-81.

CAÇAMENTS

-Dia 30-9-81 se casaren en Jeroni Garau Martorell amb Joana Ramonell Verger.

-Casament d'en Francesc Bernardí Mir Tomàs amb na Francesca Deyà Tomàs.

-Contraqueren matrimoni en Miquel Barceló Zanoguera amb na Magdalena Reynés Lladó.

DEFUNCIONS

-D. Francisca Ana Garau Puig, morí dia 6-10-81, a Lluçmajor, carrer de Jaume II, 62.

-Dia 7-10-81 morí D. Jerònia Estela Taberner, a Lluçmajor, carrer de Sa Bandera, 12.

ATENCIO

FACI LA SEVA COMPRA PER
TELEFON
CRIDANT AL NUMERO
66 19 46 DE

COMESTIBLES Y CONGELADOS
RAFAEL PROHENS

C/. Unió, 50 - Orient, 20

COMODITAT - RAPIDES
TOT ARTICLES DE PRIMERA
CALITAT

Olis - Arrossos - Cafès - Conserves -
Xocolates - Detergents - Articles llimpiesa
Vins i licors marca - Xampanyes - Refrescs
Llegums - Piensos - Congelats (Carns -
Peixos - Mariscs i verdures)

APOTECARIES

Dies 30, 31 d'Octubre i 1, 2, 3, 4, 5, 6 de novembre.
Sebastià Gamundi.

METGES NOVEMBRE

1- Damià Salvà.

7-8 - J. Ortiz.

14 - 15 - A. Rosselló.

21 - 22 - J. Carreiro.

28 - 29 - Damià Salvà.

Per les guardies nocturnes del metges convé anar a l'Ajuntament per a informarse perquè sol haver-hi canvis entre els metges.

TELEFONS (Lluçmajor, S'Arenal, S'Estanyol)

-Ajuntament: 66 00 50 - 66 02 39 i 66 07 56

-Ajuntament (S'Estanyol): 66 02 38

-Ses Escoles: 66 05 55

-Germanes de la Caritat: 66 08 49

-Germanes dels Sagrats Cors: 66 08 47

-Convent dels Frares Franciscans: 66 05 02

-Parroquia: 66 04 91

-Guàrdia Civil: 66 01 61 i 66 06 84

-Bombers: 66 02 39

-Creu Roja: 66 06 46

-Of. Municipals S'Arenal: 26 40 71

-C.O.S.: 22 11 00

-Tràfic (accidents): 29 25 69

-Icona: 21 74 40

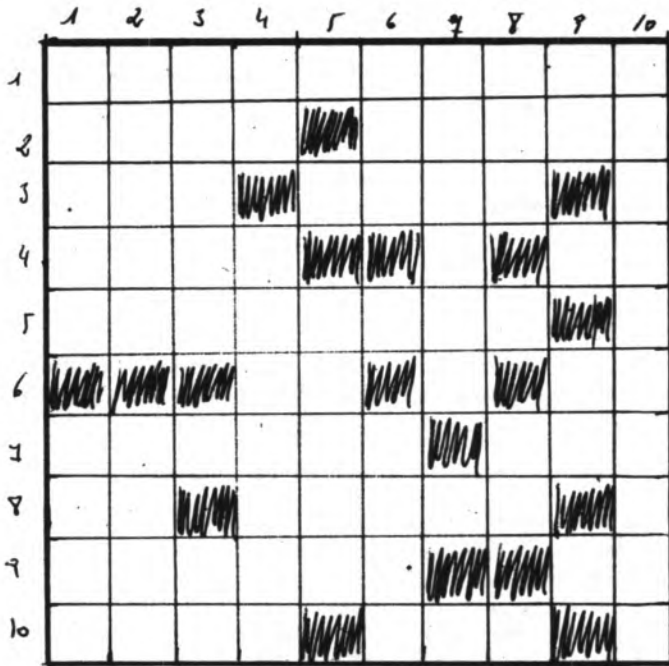
RENAULT

Bartolomé Jaume Nadal

Hispanidad, 17-19

Teléfono 66 01 40

LLUCMAJOR (BALEARS)

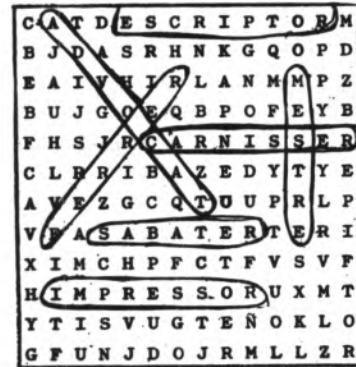

CRUCIGRAMA No. 3

HORIZONTALS: 1.- Juntassen, reunissen. 2.- Batraci. Començament, principi. 3.- Degotís de líquid que surt a presió per un forat. Nom d'un edifici que ha de fer l'ajuntament. Abreviatura de punt cardinal. 4.- Fusta preciaada. Abreviatura de punt cardinal. Al rvés infusió aromàtica. 5.- Sentir una cosa acompanyat per plors o d'altres mostres de dolor. Abreviatura de punt cardinal. 6.- Al revés preposició. Forma d'embenatge. Veu de comandament. 7.- Espai que té una cosa per contenir-ne una altra. Cap vegada. 8.- Llengua provençal. Ho duen les dones i els escosesos. Nom de lletra. 9.- Tallarà les branques que fan nosa. Primera figura, campió. 10.- Allò que mos posan per no tenir fred. Partícula situada en el cromosoma portadora de caràcters hereditaris. Nom de lletra.

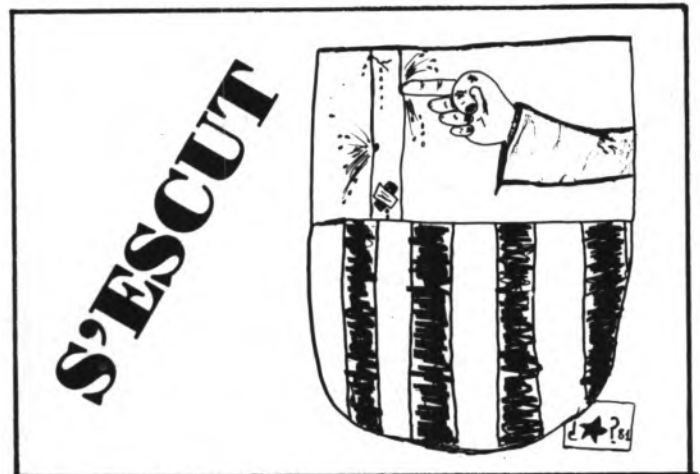
VERTICALS: 1.- Part de les plantes que es desenvolupa baix terra. Serveix per beure. 2.- Fusta apreciada. Orifici

de la cara. 3.- Juntàvem. Consonant. Nota musical. 4.- Al revés, símbol químic de l'americí. Planta aquàtica. 5.- Vocal. Partícula inseparable que denota privació o negació. Mourer-se dins l'aigua. 6.- Flor heràldica. Consonant. Al revés nom de l'esposa de Dalí. 7.- Aiguarent amb anís. Número Romà. Vocal. 8.- Riu espanyol. Abreviatura de reial. Part de l'extremitat superior de l'home. Abreviatura de punt cardinal. 9.- Nom de lletra. Abreviatura de punt cardinal. Vocal repetida. Primera lletra de l'abecedari. 10.- Es diu de la persona de vida poc clara.

SOPA DE LLETRES - 3

SETZE NOMS DE MUNTANYES DE MALLORCA. Les lletres sobrants formen un poema molt conegut d'en Joan Alcover.

Pes forat d'es moix

...I per aquest forat de sa Ronda Ponent hi surt tota sa "merda". Què teniu

coratge, tanmateix, d'arreglar-ho?

JAUME OLIVER MONSERRAT

LLUCMAJOR - RADIO

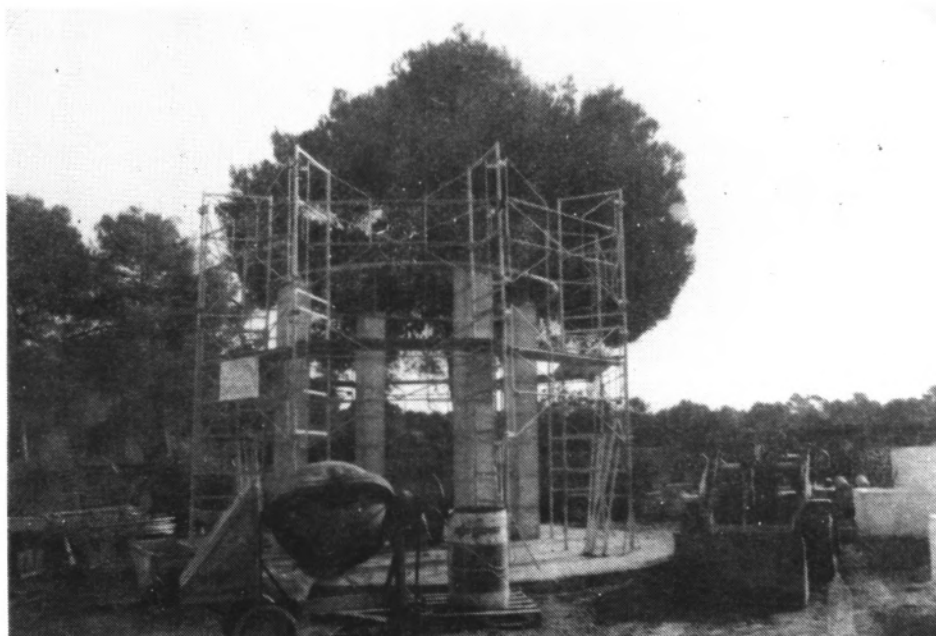

**DISTRIBUIDOR
OFICIAL DE**

SONY®

Pl. Espanya, 44 - Telef. 66 05 96 - 66 04 97

LLUCMAJOR (Mallorca)

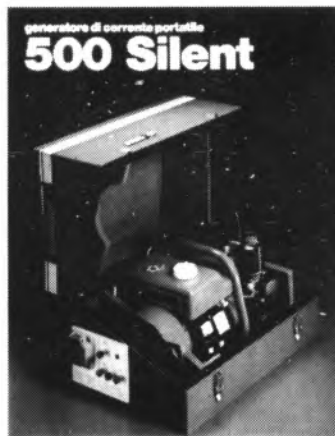
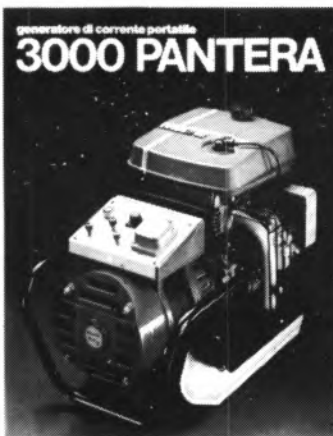
EMPRESAS

Fullana

**UNA EMPRESA MODERNA
AL SERVEI DE LA CONSTRUCCIO**

Convento, 157 - Tel. 66 04 60
LLUCMAJOR

COMERCIAL GARCÍAS

Ronda Migjorn, 206 - Tel. 66 09 26 - LLUCMAJOR (Mallorca)

mase

Agrícola **J. MANRESA**
Exposición en **COMERCIAL GARCÍAS**

⚙ Ronda de Migjorn, 206 ● Teléfonos 660926 - 660162 ● ILLUCMAJOR (Mallorca) ⚙

KUBOTA
EL AMOR DE LA TIERRA

